

Kempa, Maria

Międzynarodowa konferencja z cyklu: Zawody medyczne na ziemiach polskich w XIX i XX wieku : "Zawody: diagnosty laboratoryjnego i felczera na ziemiach polskich w XIX i XX wieku"

Medycyna Nowożytna 17/1, 289-291

2011

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

M. Kempa: Międzynarodowa Konferencja z cyklu: Zawody medyczne na ziemiach polskich w XIX i XX wieku.

„Zawody: diagnosty laboratoryjnego i felczera na ziemiach polskich w XIX i XX wieku”.

W ramach cyklu „Zawody medyczne na ziemiach polskich w XIX i XX wieku” odbyła się, z inicjatywy dr hab. Bożeny Urbanek, w Warszawie w dn. 4–5 lutego 2011 r. międzynarodowa konferencja poświęcona zawodom diagnosty laboratoryjnego i felczera. Organizatorami konferencji zaplanowanej siedzibie Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych przy ul. Konopackiej w Warszawie w był Śląski Uniwersytet Medyczny, Instytut Historii Nauki PAN oraz Krajowa Izba Diagnostów Laboratoryjnych.

Po otwarciu konferencji przez dr A. Lipnicką (w imieniu obecnego Prezesa Krajowej Rady dr n. med. Elżbiety Puacz), w historię zawodu diagnosty laboratoryjnego wprowadził dr Henryk Owczarek (ustępujący Prezes Krajowej Rady). Podkreślił w swoim wystąpieniu, że na powstanie zawodu diagnosty laboratoryjnego wpływ miały cztery elementy: wyodrębnienie kierunku analityka medyczna na wyższych uczelniach, rozwój specjalizacji w dziedzinie diagnostyki laboratoryjnej, rozwój towarzystw naukowych oraz stowarzyszeń. Ponadto prelegent omówił prace legislacyjne nad ustawą samorządową o zawodzie diagnosty laboratoryjnego.

Obrady konferencji odbywały się w dwóch sekcjach. W pierwszej sekcji prowadzonej przez prof. dr hab. Andrzeja Felchnera i dr hab. Walentynę Krystynę Korpalską wygłoszono osiem referatów dotyczących zawodu felczera na ziemiach polskich w XIX i XX w. Dr M. Turoś (WUM) przedstawiła rozwój pojęcia, obowiązków i wykształcenia felczera w świetle wojskowych i cywilnych aktów prawnych Królestwa Kongresowego, dr A. Marek (ŚUM) zanalizowała XIX i XX-wieczne podręczniki dla felczerów a dr M. Marcysiak zapoznała z uprawnieniami felczerów w Polsce okresu międzywojennego w świetle „Przeгляdu Felczerskiego”. Prof. A. Felchner wygłosił referat na temat oficerów sanitarnych Wojska Polskiego 1921–1939. Średnie szkolnictwo

felczerskie w opinii tygodnika „Służba Zdrowia” w latach 1949–1961 oraz walkę felczerów o przetrwanie w opinii prasy zawodowej w latach 1949–1961 omówiła mgr M. Lipińska. Duże zainteresowanie wzbudziła prezentacja s. A. Krawczyk poświęcona postaci Teresy Strzembosz dwudziestowiecznego felczera i społecznika. O historii zawodu felczera w Niemczech mówiła lekarka M. Schymanietz.

Prowadzącymi obrady w sekcji II dotyczącej zawodu diagnosty laboratoryjnego były dr hab. Bożena Urbanek (Śląski Uniwersytet Medyczny, IHN PAN) i dr hab. Anita Magowska (Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego w Poznań). Wygłoszono 11 interesujących referatów. Dr hab. Bożena Urbanek przedstawiła podręczniki pomocne w zgłębieniu wiedzy z zakresu diagnostyki laboratoryjnej w II połowie XIX w. Podkreślono również rolę, jaką odegrała w diagnozowaniu chorób anatomia patologiczna. D. Sabat (ŚUM) omówił anatomie patologiczną w Wilnie w I połowie XIX w. a także początki i rozwój anatomii patologicznej na Śląsku. Kilku prelegentów jak: A. Marek (ŚUM) i J. Kownacki, G. Mart (ŚUM) oraz M. Paciorek (IHN PAN) skoncentrowało się na aparaturze wykorzystywanej do celów diagnostycznych, reklamie sprzętu radiologicznego, opisach zmian chorobowych i obserwacji lekarzy w fachowych czasopismach polskojęzycznych u schyłku XIX i na początku XX w. O lekarzach diagnostach w *Bibliografii lekarskiej XIX w.* w ujęciu S. Konopki mówiła I. Utrata (dyrektor Biblioteki Lek. WUM), zaś H. Celnik (WUM) przypomniła sylwetki wybitnych, polskich twórców diagnostyki w neurologii: Samuela Goldflama, Józefa F. F. Babińskiego i Edwarda Flatau. Prof. dr hab. A. Magowska (UM Poznań) zwróciła uwagę na problemy diagnostyki laboratoryjnej w Polsce w latach 1945–1979. Tematem wystąpienia dr M. J. Leśniewskiego (ŚUM) było z kolei znaczenie badania cytologicznego w diagnostyce w polskiej medycynie prokreacyjnej w połowie XX w. Obrady zamknęła dyskusja. Uczestnicy spotkania mogli zwiedzić wystawę *Sprzęt felczerski i diagnostyczny* przygotowaną przez dr M. J. Tuross oraz Krajową Izbę Diagnostów Laboratoryjnych. Podczas trwania konferencji odbyła się także promocja książki pod red. Bożeny Urbanek *Zawody: diagnosty laboratoryjnego i felczera na ziemiach polskich w XIX i XX w.* zawierająca autorskie referaty wszystkich występujących uczestników.

W kolejnym dniu konferencji dr M. Tuross korzystając z przekazów wideo medialnych omówiła sprzęt i aparaturę diagnostyczną z przełomu XIX i XX w., aktualnie znajdującą się w zbiorach Muzeum Historii Medycyny w Paryżu.

Uczestnicy konferencji, pracownicy różnych ośrodków akademickich m. in. ze Śląska, Poznania, Warszawy, Piotrkowa Trybunalskiego, Ciechanowa, podjęli próbę rekonstrukcji dziejów, często zapomnianych zawodów medycznych, felczera i diagnosty laboratoryjnego na ziemiach polskich w XIX i XX w.